

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

10 februari 1998

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toepassing van de taalwetgeving in de Vlaamse OCMW's
Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de sociale onrust in de welzijns-, zorg- en sociaal-culturele sector
Met redenen omklede motie

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Dinsdag 10 februari 1998

VOORZITTER : Mevrouw Trees Merckx-Van Goey

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.40 uur.*

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toepassing van de taalwetgeving in de Vlaamse OCMW's

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toepassing van de taalwetgeving in de Vlaamse OCMW's.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister, op 31 december 1997 hebben de Vlaamse gemeentebesturen de omzendbrief over het taalgebruik in de gemeentebesturen van minister Peeters ontvangen. Ik heb me toen onmiddellijk afgevraagd hoe het met de OCMW's en intercommunales zat. Op 6 januari 1998 heb ik dan twee interpellaties neergelegd : een aan minister Peeters over de intercommunales en een aan u over de OCMW's. Intussen heeft de omzendbrief van minister Peeters al voor heel wat opschudding gezorgd. De kranten staan bol van communautaire opstoten.

Minister Luc Martens : Daar zou u blij mee moeten zijn.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Die bedenking kunt u zich maken, maar dat is niet de zin van deze interpellatie.

De Vlaamse regering heeft die regeling ingeschreven in haar regeringsverklaring, en bevestigd in het actieplan Vlaams-Brabant en in de Schrikkelnota. Het is ook logisch dat ze eenduidig is ten opzichte

van de buitenwereld. Men mag een werk niet half afmaken. De totaliteit moet tot een goed einde worden gebracht. Daarom heb ik die interpellaties ingediend.

De minister van Binnenlandse Aangelegenheden heeft gezegd dat hij initiatieven zal nemen inzake de intercommunales. Hij heeft eraan toegevoegd dat u met de OCMW's hetzelfde zou doen.

Minister Luc Martens : Het verschil is dat minister Peeters in de rand woont en ik niet.

De heer Jos Stassen : U ziet de rand wel erg ruim.

Minister Luc Martens : Hij woont in Vlaams-Brabant en ik niet.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Niettemin heeft minister Peeters gezegd dat u initiatieven zou nemen. We blijven een beetje op onze honger zitten. Daarom vraag ik wat uw plannen zijn.

Misschien is het voor ons inderdaad interessant dat er communautaire opstoten zijn. Dat doet natuurlijk niets af aan het feit dat een regering zaken op lange termijn moet realiseren en dat ze moet doen wat ze zichzelf heeft opgelegd.

Minister Luc Martens : Ik kan daar bijzonder kort op antwoorden. Minister Peeters heeft die omzendbrief gemaakt in overleg met ons. Het was aanvankelijk ook de bedoeling om die samen te ondertekenen. Uiteindelijk heeft de regering beslist om voor de OCMW's een bijkomend onderzoek in te stellen, omdat de bevoegdheden ten aanzien van de gemeentes en de OCMW's niet helemaal identiek zijn. Toezicht op de gemeenten is een bevoegdheid van de gewesten, en toezicht op de OCMW's is een bevoegdheid van de gemeenschappen. In beide gevallen heeft de gouverneur schorsingsbevoegdheid, en de minister vernietigingsbevoegd-

Martens

heid. Ten aanzien van de OCMW's hebben we een organieke bevoegdheid.

Om dit alles vroegen we ons af of de OCMW's geen andere aanpak vereisten. We hebben dat onderzocht, en hebben vastgesteld dat de omzendbrief inzake taalgebruik in de gemeentebesturen, ook kan worden toegepast op de OCMW's. Deze mededeling werd vorige week aan de regering overgebracht. De omzendbrief heb ik dan gisteren ook ondertekend en verstuurd.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik wil nog een bijkomende vraag stellen : denkt de minister aan decretale initiatieven ? Minister Peeters heeft gezegd dat hij dat wel zal doen voor de intercommunales.

Minister Luc Martens : We moeten samen de juridische basis bekijken. De Raad van State moet voor duidelijkheid in deze zaak zorgen. Ik heb u mijn houding al eerder duidelijk gemaakt, en zal dat nogmaals doen : de faciliteiten vormen een soort van intredingsregime waar mensen zich niet blijvend in kunnen nestelen. Er wordt van hen verwacht dat ze zich integreren. Dat is niet alleen mijn houding, maar die van alle leden van de Vlaamse regering. Dat maken we duidelijk in deze omzendbrief.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Vaerenbergh werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de sociale onrust in de welzijns-, zorg- en sociaal-culturele sector

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Stassen tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de sociale

onrust in de welzijns-, zorg- en sociaal-culturele sector.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, ik kondig nu al aan dat ook ik straks een motie zal indienen om u te steunen.

Minister Luc Martens : Ik moet erover waken dat ik niet populairder word bij de oppositie dan bij de meerderheid.

De heer Jos Stassen : In deze hoop leef en strijd ik verder.

De witte woede heeft al twee keer gewaaid in de non-profitsector. De eerste keer hielden de maandlange stakingen op op Rerum Novarum 1989, toen nog onder minister Lenssens. De tweede maal woedde die onder minister Demeester in 1992 en 1993. Telkens weerklonk een dubbele slogan : 'Loon naar werk' en 'Meer mensen aan het werk'.

De eindbalans van deze twee langdurige acties was een serieuze inhaalbeweging op het vlak van de loonproblematiek. Het antwoord op de slogan 'Loon naar werk' had een zware budgettaire weerslag op de Vlaamse begroting.

De tweede slogan was : 'Meer mensen aan het werk', en had betrekking op de problemen met de personeelsbezetting. Ondanks die twee acties en ondanks een aantal toegevingen in de Vlaamse sectoren, is deze problematiek niet opgelost. Integendeel, door een aantal nieuwe maatschappelijke noden is zij nog versterkt.

Bij alle begrotingsbesprekingen in het Vlaams Parlement komt de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin terug op een aantal noden. Een voorbeeld hiervan in de gehandicaptensector zijn de volwassenen met zware en meervoudige mentale handicaps. De bijzondere jeugdzorg klaagt over de zware opnamedruk, bijvoorbeeld in de kinderpsychiatrie, met alle gevolgen voor het personeel. Ook autisme komt elke keer aan bod. Ondanks een aantal kleinere maatregelen is daar nog weinig aan veranderd.

De vakbonden hebben een beweging opgestart, vertrekkende van de eisenbundel 'Voor een zorgzame samenleving'. Deze mooie titel zullen veel mensen graag onderschrijven.

Minister Luc Martens : 'Zorgzame samenleving' is een begrip van de CDA (Christen-democratisch Appel).

De heer Jos Stassen : Ik wou net zeggen dat het mij een christen-democratisch begrip lijkt. Ik heb daar geen probleem mee.

Minister Luc Martens : De eigenlijke titel is : 'Van verzorgingsstaat naar zorgzame samenleving.' Dit is een interessant debat.

De heer Jos Stassen : Inderdaad. Ik heb deze interpellatie ingediend om dit debat in het Vlaams Parlement op gang te brengen.

De vakbonden, vooral dan de LBC-BBTK, hebben dit aangegrepen om concrete eisen te formuleren voor de Vlaamse en federale non-profitsectoren. Ze eisen werktijdverkortung, maatregelen voor het einde van de loopbaan, meer vakantiedagen, regularisatie van de nepstatuten, en betere personeel-normen. Ze formuleren ook beperkte looneisen.

De Vlaamse sectoren hebben ook een eisenbundel bekendgemaakt. De paritaire comités van de bejaardenhulp, de opvoeders, de beschutte werkplaatsen, het sociaal-cultureel werk, het medisch schooltoezicht en de geestelijke gezondheidszorg vallen onder uw bevoegdheid.

De werkgevers, waaronder ook de grootste werkgeversorganisatie van de Vlaamse sectoren, het VVJG, hebben ook eisen op tafel gelegd. Dit eisenpakket geeft natuurlijk voor een groot deel de visie van de werkgevers weer. De werkgevers stellen een aantal eisen in verband met management, inkomenszekerheid, subsidiëring en financiering. Voor een groot deel schuiven de werknemers dezelfde eisen naar voor als de werkgevers.

Wat is er gebeurd sinds het begin van de witte woede, deel drie ? Alleen de federale regering heeft concreet gereageerd. Volgens minister Smet is er een eindvoorstel neergelegd, waarin de sociale Maribel gevoelig wordt verhoogd en uitgebreid. De federale regering zet concrete stappen voor een aantal federale sectoren. Volgens de persberichten is er in elke sector plaats voor 500 à 1.000 extra banen. De optelsom levert 23.000 extra arbeidsplaatsen op, weliswaar de beloofde plaatsen inbegrepen. Het gaat dus niet enkel om nieuwe banen.

Van het Martelarenplein kwam geen reactie, en dit verwondert mij. De Vlaamse regering is niet te beroerd om standpunten in te nemen over bevoegdheden die ze niet of nog niet heeft. De Schrikkelnota van de minister-president was het startsein voor een ambitieus programma rond bevoegdheidsuitbreiding. De Vlaamse regering neemt dus ruimschoots deel aan debatten over

kwesties waarover ze nog niets te zeggen heeft, maar zwijgt over een aantal sectoren waarvoor ze volledig bevoegd is.

Minister Luc Martens : Zolang de federale context niet duidelijk is, kan de Vlaamse regering niet optimaal handelen. Het is gemakkelijk om iedereen naar de mond te praten, maar men moet ook kunnen waarmaken wat men zegt. Men moet de context kennen, en strikt genomen kennen we zelfs vandaag deze context nog niet.

De heer Jos Stassen : De Vlaamse regering wacht dus op de federale context.

Minister Luc Martens : We wachten daar niet op. We volgen de evoluties in het beleid van de federale regering. We willen een beleid ontwikkelen dat de maatregelen van de federale regering nog versterkt. We volgen deze evolutie om ze vervolgens te vertalen in een Vlaams perspectief.

De heer Jos Stassen : Waarom moet men wachten op de federale inspanningen ? Voor een aantal sectoren, zoals de gehandicaptensector, de bijzondere jeugdzorg en het algemeen welzijnswerk zijn we autonoom bevoegd. Niets houdt de Vlaamse regering tegen om al een aantal stappen te ondernemen, los van eventuele inspanningen inzake de sociale Maribel.

Minister Luc Martens : U hanteert een te simpele opvatting over onderhandelen.

De heer Jos Stassen : U moet me straks toch eens uitleggen waarom de Vlaamse regering moet wachten met de uitbreiding van het aantal opnameplaatsen in de gehandicaptenzorg of de bijzondere jeugdzorg. Daarvoor hebt u toch geen federale schoonmoeder nodig ? Ik begrijp wel dat u een aantal federale maatregelen wilt versterken.

Minister Luc Martens : Hoe kunnen sectoren de grootste kracht ontwikkelen ? Door de som te maken van de verschillende initiatieven, of door het afstemmen van het ene initiatief op het andere met het plaatsen van eigen klemtonen ? Men behaalt de grootste efficiëntie door initiatieven op elkaar af te stemmen.

De heer Jos Stassen : Wie moet dan het initiatief nemen ? Is het niet beter om zelf initiatieven te nemen in plaats van te wachten op federale maatregelen ? Ten eerste, welk overleg is er tot nu toe geweest tussen de Vlaamse overheid en de werkgevers en werknemers ? Wat was het resultaat ? Ten tweede, hebben de Vlaamse ministers van Welzijn

Stassen

en Gezondheidsbeleid een nota voorbereid als antwoord op de eisen van de non-profitsector ? Kunnen we daar dan de inhoud van kennen ? Ten derde, is er overleg binnen de Vlaamse regering over de onrust binnen de non-profitsector, en wat houdt dit overleg in ? Ten vierde, zijn er budgettaire mogelijkheden om tegemoet te komen aan de eisen ? Uiteindelijk zal dit het belangrijkste aspect van de hele problematiek worden. Ik maak me zorgen als ik kijk naar de problemen in het onderwijs. Ten vijfde, op welke termijn mogen we een concreet antwoord verwachten van de Vlaamse regering ? Ten zesde, wat is de verklaring voor het feit dat de Vlaamse regering zich opvallend stil heeft gehouden in dit dossier ?

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, begin december heb ik een actuele vraag gesteld over deze problematiek. Ik wou erop wijzen dat niet de minister van Welzijn dit probleem in de eerste plaats moet oplossen, in tegenstelling met wat de heer Stassen zegt. Dit probleem heeft ook betrekking op andere Vlaamse ministers, zoals de ministers van Tewerkstelling en Onderwijs. Ook federale ministers spelen een rol, zoals de minister De Galan en minister Colla die de toegang tot sommige beroepen regelt. Dit debat moet door veel ministers samen worden gevoerd. Hebben deze ministers hierover al gesprekken gehad ?

We zitten in een absurde situatie. Enerzijds zijn er veel werkzoekenden : inclusief de deeltijds werkenden die een fulltime job zoeken, gaat het om meer dan tienduizenden met een lage kwalificatie, onder meer kinderverzorgsters en sanitaire hulpen. Anderzijds klagen de werkenden over overlast. Het aanbod is niet afgestemd op de invulling van het kwaliteitsgevoelen bij mensen die zorg nodig hebben. Men heeft het vaak over het signaal van de werkbelasting. Ik voeg daar het signaal van de zorgbehoevenden aan toe : we moeten ook de klant in het oog houden.

Hoe komen we tot deze absurde toestand ? Daar zijn heel wat verklaringen voor. De kernverklaring blijft dat onze maatschappelijke behoeften gedurende de laatste jaren erg zijn veranderd. De zorgkansen stimuleert de vraag, dat weten we allemaal. We doen zelf niets – ook financieel niet – voor gehandicapten, ouderen en thuiszorg, maar we praten er wel over.

Tevens is er de veroudering van de bevolking, wat nieuwe maatschappelijke behoeften heeft gecreëerd. Bovendien weten we in Vlaanderen niet eens hoeveel zorgverstrekkers er aan het werk zijn. We kunnen wel een tekening maken met behulp van cijfers van de VDAB. Ook federaal weet men niet hoeveel zorgverstrekkers actief zijn.

Minister Luc Martens : Een eerste verklaring is dat de administraties technologisch nog steeds zwak zijn uitgerust. Een tweede verklaring is de enorme tewerkstelling buiten de Riziv-normen. Er zijn 40 percent niet-gesubsidieerden. Voor de rusthuizen ligt dit op federaal niveau. Mensen die buiten de forfaits vallen en geen beroep doen op het Riziv, staan dus niet op de kaart van de overheid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Een andere reden is ook dat niet werd gecontroleerd hoeveel mensen die ooit een Riziv-nummer hadden, nu niet meer beroepsactief zijn. Men controleert dit nu.

De problematiek is in elk geval veel ingewikkelder dan op het eerste gezicht lijkt. Daarenboven bepalen federale maatregelen gedeeltelijk het Vlaamse beleid. In de eerste plaats is er de financiering van de gezondheidszorg, die bijna uitsluitend federaal gebeurt. De CGG's en de MST's vormen de enige uitzonderingen hierop. Welzijn is een Vlaamse materie die in federale akkoorden staat opgenomen. Ik denk aan de CAO's, de sociale Maribels en de Vlaamse beïnvloedingsfactoren. We hebben bijvoorbeeld in 1993 in Vlaanderen een akkoord met de social-profitsector ondertekend. In welke mate werd dit akkoord van 1993 uitgevoerd ? Er is ook de CAO-Kelchtermans. Hierover loopt nog een resolutie : deze CAO is zeer moeilijk uitvoerbaar. Deze resolutie zou heel wat verzuchtingen kunnen wegnemen. De laatste jaren kenden we een grote toename van de Vesoc-middelen, dit in akkoord met het parlement en in aansluiting op de vragen van werknemers en werkgevers. Op heel wat gebieden is dus sprake van een federale beïnvloeding.

Een steeds terugkerende vraag is de afschaffing van de nepstatuten. Kan de minister daar iets over zeggen ? Het is enorm frustrerend voor werknemers om tien tot twintig jaar in een dergelijk statuut te moeten werken. Wij politici moeten een eerlijke keuze durven maken : plaatsen we deze mensen in een regulier circuit, of investeren we het geld in bijkomende tewerkstelling ? Alle politici zijn hiervoor gedeeltelijk verantwoordelijk. We moeten de moed hebben om deze zaak ook in kleinere debatten aan te snijden.

Van Cleuvenbergen

Een ander element is dat het federale niveau het Vlaamse beleid inzake de sociale Maribel bepaalt. Vandaag verscheen in het Staatsblad de toepassing van de nieuwe maatregelen van de sociale Maribel. Die federale sociale Maribel is niet altijd uitvoerbaar. Ik heb gelezen dat de vorige sociale Maribel voor slechts 55 percent zou zijn uitgevoerd. Ik weet niet of dit waar is, maar stel wel vast dat we in Vlaanderen een vrij versnipperd beeld van ons welzijnsdeken hebben. Dit is soms zo versnipperd dat de sociale Maribel niet meer uitvoerbaar is. We moeten dit opvolgen. Misschien kan u als Vlaams minister van Welzijn enkele hints geven om de sociale Maribel wel uitvoerbaar te maken.

Ik wil ook even terugkomen op de rol van de werkgevers. Werkgevers en werknemers trekken eendrachtig aan één touw. Werkgevers in de social-profitsector worden nog altijd niet als werkgevers aanzien. Zo zijn ze nu pas opgenomen in de onderhandelingen van de SERV. Het gaat natuurlijk om een erg gesubsidieerde sector, wat ervoor zorgt dat de belangen van werkgevers en werknemers vrij parallel lopen. Dit kan trouwens versterkend zijn : de werknemers stellen een aantal kwaliteitseisen aan de werkgevers.

Minister Luc Martens : Het is terecht daar op te wijzen. Het lijkt om een vrij initiatief te gaan, maar de waarheid is dat de werkgevers leven bij de gratie van de gemeenschapsmiddelen, dit zeker voor de personeelsmiddelen en soms ook voor de werkingsmiddelen. Dit privé-initiatief is niet vergelijkbaar met het klassieke risicokapitaal in het bedrijfsleven.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : U bent bovendien minister van Cultuur. Ook in die sector biedt de sociale Maribel een aantal mogelijkheden, wat enorm positief kan zijn. Deze sector heeft de laatste jaren op sommige domeinen echter moeten afbouwen. De sociale Maribel stelt telkens als voorwaarde bijkomende tewerkstelling. Een sector die moest afbouwen, kan weeral geen beroep doen op de sociale Maribel. Op het sociaal-culturele middenveld zal dit een spanningsgegeven blijven.

Ik wil er u voor uw verdere onderhandelingen op wijzen, mijnheer de minister, dat heel wat tewerkstelling wordt gesubsidieerd via de federale doorstromingsprogramma's. Men vraagt zich af in welke mate deze programma's combineerbaar zijn met de sociale Maribel. Gesco's en sociale Maribel zijn perfect combineerbaar, maar men vraagt zich af of de andere doorstromingsprogramma's dat ook zijn,

en of men in de culturele sector nu de keuze heeft om de lopende doorstromingsprogramma's om te zetten in de normale sociale Maribel. In de marge hiervan wil ik nog even terugkomen op het WEP+-plan. Over het vorige WEP-plan hebt u mij in antwoord op een schriftelijke vraag meegedeeld dat u er het laatste halfjaar heel veel jobs mee kon invullen. In de discussie over tewerkstelling moeten we meer met dergelijke cijfers naar buiten komen.

Inzake de tewerkstelling in de social-profitsector vernemen we dat er in Vlaanderen op vijf jaar tijd 15.000 RVT-bedden zullen bijkomen. Niemand vermeldt dat die 15.000 bedden zorgen voor een tewerkstelling van 2.000 tot 3.000 personen. Ik pleit ervoor het Vlaamse beleid voor tewerkstelling in de social-profitsector, zowel voor de welzijns- en gezondheidszorg als voor de culturele sector, duidelijker te vertalen in banen.

We moeten in onze onderhandelingen en maatregelen het engagement van het personeel positief waarderen. We moeten ook nagaan welk personeel nog specifieke problemen heeft. Ik denk daarbij aan het probleem van de kamppremies voor opvoeders, hoewel ik niet weet of Vlaanderen alleen daar iets aan kan doen.

Minister Luc Martens : Dat is een louter federale materie.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik denk ook aan het probleem van de arbeidsherverdeling. Die is in veel van deze beroepen technisch onmogelijk. Ik denk hierbij aan het niet toepasbaar zijn van de sociale Maribel, het harmoniseren van de loonvoorwaarden, en het onlogische verschil tussen maatschappelijke werkers in een psychiatrisch ziekenhuis en in de CGG's. Deze laatsten moeten samenwerken via convenants, en krijgen een ander loon. Dergelijke problemen moeten nominatief worden nagegaan, en er moet naar oplossingen worden gezocht.

Voor het engagement is ook de loonclassificatie erg belangrijk. Als we de mensen in de welzijnssector willen opwaarderen, dan moeten we dat ook doen in de loonclassificatie.

Ik heb nog een aantal vragen over opleiding, maar vermits ik daarover donderdag een interpellatie tot minister Kelchtermans houd, zal ik deze vragen nu weglaten. Wel heb ik nog een opmerking over het management in de welzijnssector. Een beter management en de bijscholing van het personeel kunnen de druk op de sector afdoende verminderen.

Van Cleuvenbergen

Ten slotte wens ik een pleidooi te houden voor de thuiszorg. We moeten de evolutie daarvan nauwgezet volgen. Het is een sector voor de toekomst. Ik wens dit als speciaal aandachtspunt voor de verdere onderhandelingen mee te geven.

De CVP zal geen motie indienen. Onderhandelingen kunnen niet worden beïnvloed door een motie, maar wel door een goed overleg tussen werkgevers, werknemers, overheid en anderen in de politiek. Zo kunnen we de kwaliteit van de zorg in de toekomst verbeteren.

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me aan bij wat ik tot nu toe heb gehoord. Ik heb echter nog een vijftal korte puntjes waarop ik de aandacht wil vestigen.

Er is al vaak gesproken over de Vesoc-akkoorden en de banenplannen in de social-profitsector, waardoor ongetwijfeld veel jobs werden gecreëerd. We kunnen in de bijkomende werkgelegenheid een onderscheid maken tussen een drietal soorten : de uitbreiding van de omkadering in bestaande voorzieningen, meer plaatsen en begeleiding in bestaande voorzieningen, en nieuwe initiatieven. Het zou interessant zijn om te meten hoe de diverse werkgelegenheidsmaatregelen zijn verdeeld over de diverse sectoren. Bij mijn weten is dat nog niet gebeurd. We weten bijvoorbeeld wel dat er wat is bijgekomen in de ambulante sectoren van de gehandicaptensector, maar weten niet hoeveel.

Minister Luc Martens : Mijnheer Swennen, ik meen dat dat wel al eens gebeurd is. De heer Vandendriessche heeft enkele maanden geleden een schriftelijke vraag gesteld over de evolutie van de tewerkstelling in de diverse sectoren en subsectoren. Hij heeft hierop een antwoord gekregen.

De heer Guy Swennen : Die schriftelijke vraag is me niet bekend. Mijn vraag is specifiek gericht op de extra tewerkstelling in de diverse sectoren, en dit ten gevolge van de maatregelen. Ik zal aan de heer Vandendriessche vragen of ik het antwoord op die vraag kan krijgen.

In Europese context zijn grote inspanningen nodig voor vorming en opleiding. Dat is een Vlaamse bevoegdheid. Het is momenteel nogal onduidelijk hoe dit in de social-profitsector zal worden geïmplementeerd. Sommige reglementeringen voorzien in opleiding en bijscholing binnen de gesubsidieer-

de uren, zoals in gezins- en bejaardenhulp. In andere sectoren is daar dan weer geen sprake van. Welke initiatieven kunnen we op dit vlak verwachten, en hoe zullen de taken worden verdeeld ?

De regularisatie van tewerkstellingsprogramma's werd reeds vele malen aangehaald in deze commissie. Het is echter nog steeds wachten op resultaten.

Het personeel van de opvoedingsinstellingen klaagt aan dat de personeelsformatie onvoldoende is. Dat is geen nieuwe discussie. Om hier klaarheid in te scheppen, moeten we in de eerste plaats weten wat een juiste formatie inhoudt. Dat vraagt een uitgewerkte en gefundeerde functiebeschrijving waarmee men kan bepalen hoeveel mensen van een bepaald diplomaniveau nodig zijn.

De huidige personeelsnormen zijn gebaseerd op een lange traditie en historische afspraken tussen de overheid en de sociale partners. Dit wordt doorkruist door de diverse vigerende personeelsstops. Dat zijn noodmaatregelen die voortkomen uit vroegere besparingsrondes. De bestaande personeelsformatie moet systematisch worden geëvalueerd in het licht van de kwaliteitszorg die vandaag van de instellingen wordt verwacht. Wat is er in dit verband al ondernomen ?

Een laatste punt betreft de zogenaamde gegevensregistratie, die in het geheel een zeer cruciale rol speelt. De vraag beïnvloedt het aanbod, en omgekeerd. Het is dus zeker niet wenselijk dat nieuwe initiatieven in de zorgsector louter vanuit de behoefte totstandkomen. De behoeften zijn altijd een gemiddelde van de formuleringen van ouders, hulpverleners en voorzieningen. Als ze vanuit de voorzieningen zelf komen, is dat ook in de vorm van een gemiddelde.

Een zinvol antwoord op de nieuwe golf van witte woede moet vertrekken van een actief overheidsbeleid dat is gebaseerd op de meting van behoeften en de formulering van beleidsdoelstellingen. Wat zijn de laatste voornemens voor het beleid inzake de bekende achterstand of leemte op het vlak van gegevensregistratie ?

De voorzitter : Ik wil graag even terugkomen op mijn interventie tijdens het begrotingsdebat in december. De commissie voor Welzijn nam zich voor om, zoals in 1994, met alle betrokken actoren hoorzittingen te organiseren indien de regering geen echte resultaten zou voorleggen. Het ging toen ook over de sociale onrust in de social-profitsector. Ik hoop dat er inspanningen zullen worden geleverd om tot een coherent beleid te komen met

Voorzitter

het federale niveau. Het gemeenschappelijk vakbondsfront heeft ook voor die aanpak gekozen. Het heeft er geen boodschap aan dat er pingpong wordt gespeeld en dat Vlaamse en federale niveau tegen elkaar worden uitgespeeld. Een goede afstemming is nodig. Dat wil helemaal niet zeggen dat we afstand doen van onze prioriteiten en onze bekommernissen, integendeel. Ik hoop ook dat het Vlaamse niveau bereid is te luisteren naar hen die de eisenpakketten voorleggen.

Het is voor een debat ook altijd boeiend om na te gaan hoe het staat met het vorige akkoord. Gemaakte afspraken moeten worden nagekomen. De inspanningen voor een beter loon zijn gerealiseerd, en ik neem aan dat er gewerkt wordt aan de uitbreiding van het personeel. Toch blijven er nog enkele knelpunten. Er werd hier al meermaals verwezen naar de nog niet uitgevoerde regularisatie van de nepstatuten. Hoe ver staat het overleg daarover met het federale niveau ?

Verder wou ik nog weten of u op dit ogenblik onderhandelt met de paritaire comités. Hebt u een federale toestemming nodig om met hen te praten ? Vindt u dat de betrokken sectoren daar hun verantwoordelijkheid op moeten nemen ? Ik ben er geen voorstander van al problemen op te lossen als men op het terrein zelf nog zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Kunt u een stand van zaken geven ?

We hebben in de pers vernomen dat de federale regering bovenop haar voorstellen inzake de sociale Maribel, bijkomende specifieke maatregelen heeft genomen voor haar eigen bevoegdheidsniveau. Ik veronderstel dat het Vlaamse niveau ook maatregelen zal nemen om bijkomende werkgelegenheid te scheppen. Welke criteria worden daarbij gehanteerd ? Op welke doelgroepen mikt de Vlaamse regering ? Kijkt ze zoals het federale niveau naar normen die lang geleden werden vastgelegd en in geen twintig jaar werden aangepast ? Weet u hoe het is met de al sedert enige tijd geblokkeerde sectoren ?

Mijn fractie wil rekening houden met de verantwoordelijkheid van de overheid. We moeten een antwoord bieden op de vergrijzing van de bevolking, eveneens als op de problemen in de bijzondere jeugdzorg. De incidenten in die sector wijzen op een te hoge werkdruk en te zware gevallen, dit ondanks het engagement van het personeel. Heeft de Vlaamse regering daar al over gepraat ? Welke plaats zal de social-profitsector innemen in het

Vlaamse voorstel binnen het Europees programma voor tewerkstelling ?

Minister Luc Martens : Zowel het Vlaams Gewest als de federale overheid benaderen de problematiek constructief. Dit beantwoordt aan de verlangens van de sociale partners. Zij hebben geweigerd op elke uitnodiging in te gaan omdat ze eerst willen zien wat de federale overheid te bieden heeft.

Ik heb voor een ontmoeting met de sociale partners de toelating nodig van de minister van Tewerkstelling en Arbeid, die bevoegd is voor het overleg in de paritaire comités. Het ligt iets ingewikkelder dan men soms denkt : er is de procedure, en er is het verlangen van de sociale partners.

Als derde punt kan ik daaraan toevoegen dat mijn grootste bezorgdheid uitgaat naar de gebruiker. Het komt erop aan een coherent verhaal te schrijven. De gebruiker heeft geen boodschap aan een soort van profileringsdrang. Men moet streven naar een synergie van de middelen. De eerste en laatste vraag is : beantwoordt dit aan een concrete kwalitatieve en kwantitatieve nood ? Als afgeleide komt daar de vraag naar zinvolle arbeid bij.

Wat is er gebeurd in het verleden ? De akkoorden voor de gezondheidsinstellingen van 1991 hadden vooral betrekking op de sociale programmatie. De Vlaamse sociale akkoorden van 1993 hadden vooral betrekking op de loonprogrammatie en op bijkomende banen in de gehandicaptensector, de bijzondere jeugdzorg en de kinderopvang. Dit zorgde voor heel wat bijkomende banen. Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft gelijk : we moeten meer communicatief zijn over de bereikte resultaten. Er zijn 1.400 bijkomende banen gecreëerd in de gehandicaptensector, 92 in de bijzondere jeugdzorg, 200 in de gezins- en bejaardenhulp, 150 in de kinderopvang en 175 in de thuislozenopvang. Tegelijk werd een loonprogrammatie uitgewerkt, wat leidde tot een stijging van de loonmassa met 6,4 percent. In het verlengde daarvan liggen de investeringen. Wie uitbreidt, moet immers investeren.

Aan de problematiek van de nepstatuten werd nog niets gedaan. We konden dit immers niet zelf uitvoeren. Het departement Welzijn heeft een grondige screening uitgevoerd van het aantal mensen dat werkt met een IBF-, DAC- of Gescostatuu. We kennen de precieze aantallen. De overdracht kan echter om twee redenen niet gebeuren.

De overdracht houdt ten eerste legistische problemen in. De trekkingsrechten moeten worden beveiligd. Op dit punt zijn we afhankelijk van een

Martens

aantal federale initiatieven. Formeel kunnen we dit niet doen. Ten tweede hangt er een zwaar prijskaartje aan, niet voor het IBF, maar zeker voor het DAC. De overdracht komt tegemoet aan de verzuchtingen van deze mensen, maar houdt tegelijk een meeruitgave in die tot geen enkele bijkomende tewerkstelling leidt.

Men kan de regularisatie alleen oplossen als men de DAC's en Gesco's laat bestaan in de mate dat ze beantwoorden aan de doelstellingen. Bij een uitzuivering van de nepstatuten ontstaat een loonmassa die kan worden gebruikt voor de regularisatie. In dit geval dreigt men arbeidsplaatsen af te stoten, terwijl men een inspanning wil leveren voor de tewerkstelling. We zitten dus gevangen in een contradictie.

Reeds in de eerste maanden van mijn ministerschap kreeg ik via persoonlijke gesprekken en schriftelijke interventies te maken met de kampvergoeding. Dit kwam herhaaldelijk aan de orde. Mevrouw De Galan heeft een halfslachtige oplossing : de uitbetaling van een kampvergoeding van 500 frank, wat overeenkomt met het niveau dat het Waals Gewest hanteert. Het Vlaamse niveau ligt op 1.000 frank. Dit verklaart waarom ik deze halfslachtige oplossing voorlopig niet kon aanvaarden. We hebben nochtans al het nodige gedaan.

Het enige probleem is de evaluatie van de clichering. We hebben dit probleem nog niet kunnen oplossen op de manier die we tijdens de vorige onderhandelingen hadden beloofd. We kunnen de sociale partners recht in de ogen kijken. Ik heb intussen twee paritaire comités uitgenodigd : de gezins- en bejaardenhulp, en het paritaire comité 319, dat de huisvestingsinstellingen, de bijzondere jeugdbijstand, Kind en Gezin, het Vlaams Fonds, het algemeen welzijnswerk en de centra voor integrale opvoedingsinstellingen vertegenwoordigt. Ik heb met beide paritaire comités geen onderhandelingen gevoerd, maar wel een informatief gesprek. De bedoeling was hun verzuchtingen te leren kennen, evenals de hiërarchie die ze erin aanbrachten. Tegelijk gaf ik mijn visie op de onderhandelingen. De gesprekken werden telkens beëindigd met werkafspraken over de verdere opvolging die deel moet uitmaken van een globaal beleid van de Vlaamse regering. We hebben dus geen afwachtende houding aangenomen, maar zijn nagegaan hoe we de federale inspanningen konden interpreteren om tot een maximale synergie en een goed resultaat te komen.

Vooraleer over te gaan tot de huidige en toekomstige situatie, wil ik de balans opmaken van de inspanningen die in de begroting van 1998 zijn vervat. Een vluchtige optelsom levert een bijkomende tewerkstelling van ongeveer 2.000 plaatsen op. De begroting 1998 zal nogmaals 700 à 750 arbeidsplaatsen genereren.

Deze bijkomende jobs werden op twee manieren gecreëerd. Ten eerste zijn een aantal Vesoc-middelen die in 1997 een niet-recurrent karakter hadden, in 1998 wel recurrent geworden. Ten tweede genereren we nieuwe Vesoc-middelen ten belope van 979 miljoen frank voor de bijzondere jeugdbijstand, de thuiszorg, het minderhedenbeleid, de gehandicaptenzorg, het algemeen welzijnswerk en de gezins- en bejaardenhulp.

Ik wijs erop dat we in de gezins- en bejaardenhulp 'maar' 100 jobs hebben beloofd voor dit jaar. We moesten echter wel 180 jobs stabiliseren : de federale regering trok zich terug uit het FCUD, het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten. We waren bereid om deze federaal gefinancierde jobs over te nemen. Dit zijn geen bijkomende jobs, maar het betekent wel dat 180 jobs behouden blijven. Als men deze jobs erbij telt, dan krijgt men 880 à 930 jobs die via de begroting van 1998 totstandkomen.

Daarnaast realiseren de Vesoc-middelen een aantal kwalitatieve elementen. Ik denk hierbij aan de problematiek van de stijgende anciënniteit. Mijnheer Stassen, uw fractie vroeg daar bij de bespreking van het decreet voor het algemeen welzijnswerk aandacht voor. Ik antwoordde toen dat ik dit wilde behandelen als een specifiek aspect van de lonen, wat we ook doen.

De sector kan ons niet verwijten niet de ambitie te hebben een antwoord te willen geven op de bestaande noden. Dit moet echter gebeuren binnen de budgettaire beperkingen. Als ik de gevraagde eisen verreken, dan kom ik aan een kostenplaatje van 10 miljard frank. We hebben deze middelen uiteraard niet, zeker niet in één beweging.

We proberen de paritaire comités een na een te ontmoeten. We voeren er gesprekken mee die een eigen dynamiek hebben. Wat men in een eerste gesprek zegt, zegt men niet noodzakelijk opnieuw in een tweede gesprek. Wat men in een informeel gesprek zegt, zegt men niet meer in een formeel gesprek. Er komen vooral zaken eigen aan de sector aan bod : een betere personeelsformatie, de vermindering van de arbeidsduur, anomalieën in de lonen, bijkomende vakantiedagen en een aantal

Martens

zuiver syndicale eisen. Zo is het inzake de arbeidsduur in de huidige context onmogelijk om over te schakelen naar 35 uren : zonder loonverlies is dat niet betaalbaar. We kunnen wel de 38 uren inschrijven in een CAO, want die worden de facto in de meeste voorzieningen gerealiseerd. Er zijn hier en daar nog wat problemen, en daarom zijn ze nog niet verankerd in een CAO. Dit zal echter wel een belangrijke stap zijn.

Uit de formele en informele gesprekken die ik heb gevoerd, besluit ik dat men zich hoe langer hoe meer concentreert op een globale visie op middellange termijn. De nadruk wordt gelegd op een verlaging van de werkdruk en een uitbreiding van de voorzieningen. Dit hangt samen : een verlaging van de werkdruk zonder een uitbreiding van de voorzieningen is eenmalig. Ik geef het voorbeeld van de gezins- en bejaardenhulp, waar om een groei van 3 percent wordt gevraagd : 1 percent werkdruk en 2 percent demografische evolutie. Als men geen rekening houdt met de demografische groei, gaat het om een kortetermijnoplossing.

De problematiek van de werkdruk is niet eenduidig. De werkdruk in sommige semi-internaten is niet overmatig, in andere wel. We hebben die discussie hier al enkele malen gevoerd. Semi-internaten vormen één begrip, maar op het terrein zijn er grote verschillen. Dit hangt af van het feit of men autonoom of in relatie met een school werkt. Een lineair antwoord op de werkdruk is dus niet mogelijk : in sommige gevallen zullen de middelen dan niet optimaal worden aangewend voor een aantal zeer harde noden. Men moet hier gemoduleerd denken, en dat vraagt heel wat verkenning.

De heer Swennen vraagt hoe dat alles verloopt. Er worden een aantal studies uitgevoerd, bijvoorbeeld over de werkdruk in de bijzondere jeugdzorg. We willen op die manier de zaken objectiveren.

Op federaal vlak werden ondertussen een aantal maatregelen voorgesteld, die nog niet definitief zijn verworven. Het zijn voorstellen waarover nog wordt onderhandeld, en die nog niet zijn afgerond. De dubbel gelaagde voorstellen staan los van de voorheen geleverde inspanningen. Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft al verwezen naar de inspanningen voor de RVT's : in vijf jaar tijd vond voor 5.000 RVT's een reconversie plaats. Dit betekent een ander soort van financiering en nieuwe mogelijkheden inzake personeelsformatie. Het is in ieder geval een verschuiving van niet-forfaitair personeel

naar forfaitair. Een dergelijke inspanning kan tewerkstelling genereren.

Wat zijn deze federale maatregelen ? Er is ten eerste de algemene brede maatregel, de sociale Maribel, die ook verdiepend werkt. Men stijgt gradueel van 13.000 frank sociale lastenvermindering over 26.000 naar 39.000 per werknemer die minstens halftijds werkt. Ten tweede werden specifieke maatregelen genomen in de sectoren waarvoor de federale overheid integraal bevoegd is. Ten derde zijn er een aantal vragen aan de gemeenschappen, die moeten bekijken of het nog nodig is om, complementair aan wat het federale niveau doet, specifieke maatregelen te nemen voor de eigen sectoren. De gemeenschappen moeten ook een inspanning leveren op het vlak van de gepaste professionele vorming en begeleiding.

Als we dat allemaal op een rijtje zetten, zien we dat we een grote inspanning moeten leveren op de arbeidsmarkt. We moeten wel beseffen dat die inspanning zich tot drie maal toe op de zogenaamde federale sectoren kan richten : de algemene sociale Maribel, de specifieke maatregelen, en de vormingsinspanning.

Dit laatste is precies nodig voor de federale sectoren. Het is niet zo moeilijk om mensen te vinden die in de gezins- en bejaardenhulp kunnen werken. Als we niet overdrijven met onze eisen op het vlak van buitenschoolse kinderopvang, kan men met weinig problemen mensen vinden die met een beperkte inspanning kunnen worden gevormd om deze jobs aan te kunnen. De problemen stellen zich scherp in de federale sectoren. We moeten echter vermijden enkel een federaal verhaal te schrijven, en niet genoeg ruimte te maken voor een eigen Vlaams verhaal.

Na een aantal informele gesprekken in de marge van de regering, hebben we vandaag, buiten de agenda, een eerste gesprek gehad. Vanaf de komende dagen zullen diverse IKW's (interkabinettenwerkgroepen) erover praten in welke mate we vanuit Welzijn, aansluitend bij Tewerkstelling en Gezondheid, kunnen komen tot een globale benadering van de problematiek, en tot een eenduidige strategie.

We moeten tevens dwarsverbindingen maken met de Europese vragen. Er zijn immers een tiental actielijnen waarvan vooral de actielijnen 2, 2bis en 3 aanknopingspunten inhouden met onze vragen op het vlak van vorming binnen de social-profitsector. Ook dit punt is vandaag – weliswaar buiten de agenda – uitdrukkelijk aan bod gekomen. We

Martens

onderhandelen vandaag nog niet. Dit zal pas mogelijk zijn op het ogenblik dat we alle paritaire comités hebben gezien en wanneer we onze eigen houding en inbreng tegenover wat op andere niveaus gebeurt, kunnen bepalen.

Er zijn problemen die gedeeltelijk te maken hebben met de lonen, clichering, management of kansen geven. Persoonlijk vind ik dat we de restruimte moeten bekijken binnen de te respecteren loonnorm van 6,1. Daarbij moeten we rekening houden met de indexstijgingen, de verhogingen van de barema's en de loonsverhogingen als resultaat van de vorige CAO. Binnen die restruimte kunnen we zoeken naar oplossingen.

Een tweede belangrijk gegeven is dat de gebruiker de finale toetssteen is. Wat zijn de behoeften van de gebruiker? Mevrouw Merckx heeft hierover een aantal opmerkingen gemaakt. Zo is de vergrijzing een manifest probleem. In het jaar 2010 zal het aantal 60-plussers zijn gestegen met 16 procent. Het aantal 75-plussers zal stijgen met bijna 45 procent, terwijl de 85-plussers in aantal zullen verdubbelen. Er zijn dan nog verschillen per regio. Vermits we voorstander zijn van de optie thuiszorg, zal dit wegen op de gezins- en bejaardenzorg en op de residentiële ouderenzorg. Er moet worden onderzocht welke zorgtaken door hoger gekwalificeerde professionelen kunnen worden uitgevoerd, en welke logistieke functies door anderen.

Ook de problematiek van de kinderopvang zal toenemen. Doordat we hoe langer hoe meer worden geconfronteerd met gezinnen met twee kostwinners en met een groei van het aantal gebroken gezinnen en alleenstaanden, zal de kinderopvang heel belangrijk worden.

Volgens bepaalde studies hebben we ook in de gehandicaptenzorg behoefte aan 3.200 bijkomende opvangplaatsen voor het jaar 2000. Daarvan moeten er 1.500 ambulante, en 1.700 residentieel zijn.

Niet alles is gelijkmatig geëvolueerd. Voor sommige groepen is de aandacht wat achter gebleven, en werd de omkadering niet altijd voldoende ingevuld. Daar wordt het probleem nu als meer prangend ervaren. Ik denk bijvoorbeeld aan de posttraumatië en autisten. Ik denk ook aan de jongerenproblematiek, de behoeften van jongeren, de kinderrechten en de bijzondere jeugdzorg, en zo kunnen we nog even doorgaan.

We werken ook aan opleiding en vorming. Daarover heb ik al iets gezegd. Voor de materies die onder de Vlaamse bevoegdheid ressorteren, is de situatie op de arbeidsmarkt niet zo knellend. In de meeste gevallen is de reserve voldoende, of is er een opleiding voorhanden bij de VDAB. Voor de gezins- en bejaardenhulp is er bijvoorbeeld de heroriëntatiemodule voor kinderverzorgsters. Soms wordt niet altijd voldaan aan de aanwervingsvereisten, zoals bij de opvoeders. Dat is een uitdaging, zowel qua methode als inzake budgettaire middelen.

Dit alles is onderwerp van gesprek binnen de regering. We proberen dit te verkennen en goed in beeld te brengen. Wat zijn de budgettaire gevolgen? Wat zijn de mogelijkheden? Hoe kunnen we hierover overleggen?

Iemand heeft hier voorgesteld om de normen aan te passen. Dat is inderdaad een mogelijkheid, maar men moet dan ook goed weten wat er zal gebeuren als de sociale Maribel niet wordt voortgezet. Men moet dan zeker zijn dat de sociale Maribel doorgaat. Ook de anciënniteit speelt daar een rol, en daar moeten middelen voor worden gemobiliseerd. Er moet steeds rekening worden gehouden met alle gevolgen.

Bij het opheffen van de nepstatuten zullen we in elk geval een antwoord moeten geven op de vraag wat er in de plaats zal komen. Dreigt er dan niet naast de huidige reguliere subsidiëring een nieuw soort van subsidiëring te komen? Men creëert dan als het ware sociale-Maribeljobs met een eigen financieringsstroom. De kwalificaties zijn dan gelijkaardig, maar de financieringsbasis is volledig anders. Is dat wel aanvaardbaar? Ik ben daar niet enthousiast over. Het integreren van de nepstatuten moet dan weer duurzaam zijn, wat heel wat budgettaire gevolgen heeft.

Ik wil hiermee aantonen dat dit een vrij complex dossier is met een budgettaire impact, dat goed moet worden verkend. We werken met partners die hun verzuchtingen maximaal ingevuld willen zien. De verantwoordelijke minister moet binnen bepaalde budgettaire grenzen onderhandelen, en moet vermijden de zaken enkel lineair te verdelen. Dan vallen de kleinste voorzieningen immers uit de boot vallen. Om iets te kunnen doen, moet men op voldoende grote schaal werken. Met de schaal als norm kan men echter niet werken: er zal een fonds moeten worden opgericht. Dit zorgt weer voor andere vragen. Hoe zal men dat fonds verdelen? Met welke prioriteiten zal men werken? Welke solidariteit wil men ontwikkelen: een soli-

Martens

dariteit over de grenzen van de subsectoren heen, of enkel binnen de subsectoren ? Zal men de acties al dan niet richten op welbepaalde niches ? Dit alles proberen we te bespreken met de sociale partners. Deze verkenning kan langzamerhand in eigenlijke onderhandelingen overgaan.

Over de socioculturele sector werd ook een vraag gesteld. Daar geldt dezelfde dynamiek : we zullen het paritair comité van de sector ontmoeten. Veel zal afhangen van de wil in de sector. Er zijn in de culturele sector veel dingen te doen. Zo werd me ooit, omwille van bepaalde wantoestanden in de basiliek van Tongeren, gevraagd om te zorgen voor een betere bewaking. Ook de musea vallen onder deze noemer van heel zwakke sectoren. Als de culturele sector dit niet solidair aanpakt, dan is een antwoord nooit mogelijk. De diverse sectoren zijn op zich nooit sterk genoeg om een voltijdse kracht te claimen. Een oplossing is maar mogelijk als men bereid is de middelen niet gewoon lineair te vertalen, maar ze geheel of gedeeltelijk samen te brengen en te verdelen in functie van de behoeften die aan beide kanten van de tafel als objectief en prioritair worden ervaren.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord en de schets van het huidige beleid. Ik dank u ook voor de bijkomende probleemstelling die u hebt geschetst, en de bijkomende vragen die u hebt gesteld. Dit laatste is half cynisch bedoeld, maar het is wel waar dat het niet zo voor de hand ligt om al die vragen te beantwoorden.

Ik wilde met mijn interpellatie niet zozeer een reeks concrete zaken naar voor schuiven, want dan ben ik een uur bezig. We kunnen beginnen over clichering en eindigen bij de managementproblemen van de werkgevers. Het was enkel mijn bedoeling het probleem te stellen, zodat het parlement in deze discussie een rol zou spelen en een aantal zaken in het openbare debat aan bod kunnen komen.

De volgzzaamheid van de Vlaamse overheid frappeert me. Ik herinner me het debat over Telenet Vlaanderen, en de militante taal toen van de regeringsleider die zei dat Telenet zijn plaats moest krijgen. Vlaanderen heeft daarover niets in de pap te brokken, maar toch wordt er militante taal gesproken. Ik kan zo nog een aantal voorbeelden geven. Dat volgzaam frappeert me.

Minister Luc Martens : Ik begrijp dat. Daarom ben ik bewust terughoudend in mijn publieke discours. We moeten de realiteit onder ogen zien, en ik moet me niet sterker tonen dan ik ben.

De heer Jos Stassen : Ik begrijp uw standpunt. Voor de publieke opinie ligt dat echter anders. Het komt niet geloofwaardig over als mensen sterke verklaringen afleggen over dingen waar ze uiteindelijk heel weinig over te zeggen hebben, terwijl ze andere zaken aan zich voorbij laten gaan. De Vlaamse regering kan misschien eens bekijken of ze dat niet kan vermijden.

De voorzitter : Het gaat hier toch over mensen, meer dan bij Telenet of gelijk welke sector ? De sector zelf heeft dit globaal voorgelegd in haar acties : laat ons het dus positief bekijken.

De heer Jos Stassen : Het feit dat hier vandaag heel wat bijkomende vragen werden gesteld, toont aan dat dit dossier behoorlijk wat voorbereiding nodig heeft. Het zal niet lang meer duren vooraleer deze problematiek op de agenda wordt geplaatst. Zowel de werknemers als de werkgevers zullen u vragen die belangrijke vragen uit te klaren. U hebt een zeer goede opsomming gegeven van de verschillende maatschappelijke problemen, gaande van vergrijzing tot gehandicaptenzorg. Uiteindelijk zal de Vlaamse regering voor elke frank die de federale regering via de sociale Maribel uitgeeft, een frank moeten bijleggen.

Ik wil het nog kort hebben over de nepstatuten. Ik begrijp dat het niet makkelijk is voor de Vlaamse regering om die te regulariseren. U hebt daarvoor twee redenen gegeven, maar er is nog een derde. Een regularisatie van de nepstatuten doorbreekt eenzijdig de personeelsnormen op instellingsniveau. Instellingen hebben vaak via politiek dienstbetoon extra nepstatuten gekregen. Bij een regularisatie krijgt instelling X een bepaald aantal personeelsleden, terwijl een vergelijkbare instelling die niet geprofiteerd heeft van dat dienstbetoon, niets krijgt. Sommige instellingen zullen dus winnen, andere zullen verliezen.

Minister Luc Martens : Er moet een herschikking komen.

De heer Jos Stassen : Werd dit al voorbereid ?

Het wordt hoog tijd om de zaken op een rijtje te zetten. We hebben er geen enkel belang bij dat er weer stakingen komen zoals in het verleden. Er moet nog heel wat huiswerk worden gemaakt door

de Vlaamse regering over probleemstelling, -oplossing en budgettaire weerslag.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : In feite gaat het over een kwantitatief en kwalitatief probleem. In de hele social-profitsector zijn er mogelijkheden die niet worden benut, omdat ze te moeilijk zijn en qua opvolging te veel administratie vergen. Daarom is het belangrijk om zelf een aantal modelprojecten mee op poten te zetten. Ik denk bijvoorbeeld aan suppoosten in musea, en oppasdiensten. Ik merk dat de oppas van mensen die thuis verblijven, soms echt een probleem wordt. Als er een aantal modelprojecten worden uitgewerkt, kunnen heel wat noden worden ingevuld volgens gangbare mogelijkheden die de mensen nu niet kennen.

De social-profitsector vraagt ook om het personeel kwalitatief op te waarderen. Zo betwijfelt men nu de kwaliteit van sommige opleidingen. Er ontstaan ook parallelle circuits waardoor mensen met een bepaalde kwalificatie buiten spel worden gezet.

Als u dan toch aan tafel zit met de sociale partners, is dat misschien ook het moment om de loonclassificatie van de jobs die we alleen in Vlaanderen invullen, op punt te zetten. Ik denk bijvoorbeeld

aan buitenschoolse kinderopvang en gezins- en bejaardenhulp. Daardoor zouden mensen die in lager gekwalificeerde verzorgende jobs werken, zich meer gerespecteerd voelen. Iemand met een VDAB-opleiding van enkele uren voor logistieke hulp, die in een ziekenhuis wordt tewerkgesteld, voelt zich meer gewaardeerd dan iemand die gezins- en bejaardenhulp heeft gestudeerd en in een thuisverzorgingssituatie zit.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Stassen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.30 uur.*
